

تأثیر نگرش فلسفی کربن بر دیدگاه او در مورد اصفهان: مدینه تمثیلی

امراه معین^۱

چکیده

عالم خیال یا برزخ از دیدگاه فلاسفه ی اشراقی اسلام در درک بسیاری از مباحث فلسفی تأثیر گذاشته است. کربن با همین شیوه به شهود مناظر و مرايا در ایران می پردازد. او ایران را سرزمینی می داند که زمین و آسمان در آنجا به هم می رسند. در این میان اصفهان به عنوان مدینه ی تمثیلی - جایی که نمايان گرفتگر فلسفه اشراقی است توجه کربن را به خود جلب می کند؛ صورخیالی برزخی، عالم میانجی، فضای کیفی مینیاتورها و نگارگریهای خاص اصفهان به کربن کمک می کند که ایده ی خود را بر این شهر منطبق نماید. تأثیری که فلاسفه متأخر دوران صفویه و پس از آن (علی رغم مخالفت بسیار زیاد با آنان از جانب قشربون و اخباريون) در ایجاد چنین فضایی داشته اند، از نظر کربن دور نمی ماند.

واژگان کلیدی: کربن، صور خیالی، تفکر صدرایی، اشراق، عالم مثال، اصفهان، هنر